

Imala je zamisao i nije se bojala sprovesti ju u djelo

SVE SAM ULOŽILA U KATOLIČKU TELEVIZIJU

Gledatelji su postali oduševljeni, konačno mogu birati

► Razgovarao: **Marin Jurković**

Ksenija Abramović katolička je poduzetnica. Snalazeći se dobro u digitalnom svijetu, iskoristila ga je za rad na humanitarnom i vjerskom polju. U posljednje vrijeme svoje snage usmjerila je prema oživotvorenju namisli o katoličkoj televiziji, što je naišlo na odobravanje i vjernika i službene Crkve.

Idejna ste začetnica i realizatorica projekta Laudato TV-a (LTV-a), prve katoličke televizije u Hrvata. Koliko je vremena prošlo od rađanja same namisli do ostvarenja, odnosno kako se to zapravo odvijalo?

- Sveukupno gledano, vrijeme od početka namisli o pokretanju televizije u mojoj nutrini do ostvarenja obuhvaća razdoblje od desetak godina. To je iznimno velik i zahtjevan projekt i s obzirom na vanjske okolnosti prirodno je da je zahtijevao duže raz-

doblje sazrijevanja. U meni je tinjala namisao za osnivanjem katoličke televizije, a na putu do nje najprije sam prije 5 godina uložila sredstva u pokretanje multimedijalnog portala Laudato. Tada se počela okupljati skupina suradnika laika i svećenika koja je sada narasla na 25 stalno zaposlenih djelatnika, novinara i tehničara, pedesetak suradnika i petero na stručnom usavršavanju. Od početka sam imala želju da program te televizije bude u službi proslave Boga i prikaza stvarnosti Katoličke Crkve. Od svih vrsta medija utjecaj televizije osobito je moćan i dalekosežan te je važno da i Crkva kao značajan dio našeg društva ima sredstvo putem kojeg će se slikom, tonom i riječju predstaviti često samozatajan a dragocjen rad naših svećenika, redovništva, katoličkih udruga, pokreta, vjernika laika, Caritasa, odgojno-obrazovnih, kulturnih i znanstvenih

katoličkih ustanova. Naša je želja plemenitim duhovnim sadržajima pred zaslonima u zajedništvu okupljati cijele obitelji, da roditelji ne strahuju što će djeca gledati i da se djeca ne skrivaju od roditelja. Veliko priznanje našem radu vidim u činjenici da je jedna obitelj kupila televiziju kao uređaj samo zbog LTV-a, da nas mogu gledati. Nije li nevjerojatno da obitelj koja u svome domu nije htjela niti je djeci dala gledati ikakav televizijski sadržaj kupuje televizijski prijamnik nakon što se LTV javlja u medijskom prostoru.

Posljednje informacije govore da je LTV tek prije određenog vremena počeo emitirati i putem zemaljskog signala. Zbog čega ne i prije?

- Glavni je razlog financijske naravi. Emitiranje putem zemaljske digitalne platforme traži mjesečno izdvajanje koncesijske naknade Odašiljačima i vezama putem kojih se signal distribuira. Odlukom Vijeća za elektroničke medije 21. studenoga 2016. LTV dobiva koncesiju za emitiranje putem zemaljskog signala u regiji D44-46. To znači za Zagrebačku županiju i dio Karlovačke. U Hrvatskoj postoji devet digitalnih regija i naša je želja da nas se gleda u svakom domu. Zagrebačka regija je najveća, riječ je o više od milijun gledatelja, i zato nam je važno biti u središtu domovine gdje se zemaljskom koncesijom dohvaća i najveći broj gledateljstva. A u Zagrebu smo i smješteni. Kako nam budu finan-

cijske mogućnosti dopuštale, aplicirat ćemo zahtjevom za zemaljskom koncesijom i u drugim regijama. Od zahtjeva koji smo uputili Vijeću za elektroničke medije do objave odluke o koncesiji za najboljeg ponuđača prošlo je godinu dana i jedan dan. Vijeće otvara natječaj na zahtjev. Zatim kreće akcija ispitivanja javnog mnijenja o potrebi televizije u tom području, potom raspisivanje natječaja.

Kakva je gledanost i do kuda zapravo dopirete svojim signalom?

- Uz spomenuto zagrebačko područje, LTV se u Hrvatskoj može pratiti na pet kablinskih/IPTV platformi, pa smo prisutni svugdje gdje korisnici imaju usluge tih operatora. To su MaxTV, OptiTV i H1 Telekom (osnovni paket), prošireni paket Bnet-a i VIPnet-a te IskonTV (regionalni paket). Prema istraživanjima agencije Tvbeat, koja prati gledanost, jako smo zadovoljni činjenicom da se u evo godinu dana našeg emitiranja LTV nalazi na 53. mjestu po gledanosti, od 138 kablovskih televizija u Hrvatskoj koje djeluju puno duže razdoblje. Zemaljska koncesija doprinijet će još većoj gledanosti LTV-a u nadolazećem razdoblju. LTV se emitira i u BiH na HOME TV, kanal 12, HT ERONET, Telemach, kanal 86, D3 digitalna ponuda, Start paket. Mislimo i na hrvatsko iseljništvo pa se LTV u Sjevernoj Americi, Europi, Australiji i Novom Zelandu gleda putem CroatianTV America. LTV ima 24 emisije u vlastitoj produkciji. Jedna od naših najgledanijih emisija je »Božanstvena komedija« u kojoj mladi na kreativan, humorističan način te prigodnim skečevima u kršćanskom svjetlu prikazuju stvar-

nost. Često je emisija začinjena i ironijom zbog paradoksa promijenjenih vrijednosti s kojima smo suočeni u svakodnevicu.

Jednom prigodom rekli ste da Vaš motiv nije novac, nego navještaj Božje riječi. Međutim, kako opstajete na tržištu?

- Jedino moguće, realan i istinit odgovor je opstanak po Božjoj providnosti. Možda nekomu to zvuči nevjerojatno i nemoguće, ali od početka govorim da je projekt katoličke televizije nadasve i najprije projekt koji može biti i trajati samo po

molitvi, koja rađa konkretnim činima naše održivosti. Zahvaljujem hrvatskom redovništvu koje nas od početka prati velikom molitvom za koju osjećam da duboko nosi naše djelovanje i rađa

vidljivim plodovima. Mole i mnogi drugi svećenici, đakoni, bogoslovi, pojedinci i skupine, i mi sami, djelatnici. Isto tako, moram reći, i to je bila realna startna pozicija. Osobno sam već niz godina privatna poduzetnica. Imam tvrtku koja se bavi izradom aplikativnog softvera za bankarske sustave. Sva svoja materijalna sredstva i primanja uložila sam u pokretanje televizije. Apsolutno sve materijalno što sam imala i imam ide u projekt LTV-a. Isto tako, mnogi su

nas pomogli materijalno donacijama različitih iznosa: biskupi, redovništvo, svećenstvo, tvrtke i pojedinci. Jedna od većih donacija bila je inicijalna donacija Američke biskupske konferencije (USCCB). Postoji i Klub prijatelja LTV-a gdje se također svatko dobre volje može odlučiti donirati nam mjesečni iznos prema svojim mogućnostima. Sve ostalo što se i kako odvija velik je mozaik »malih velikih« djela i doprinosa koji se događaju na čudesan način, providonosno, darivanjem ljudi dobre volje ili plaćanjem cijene ispod tržišne, što nam također omogućuju ljudi dobre volje. Najnovije, dobili smo na dar reportažni kombi od tvrtke TRCZ automobili iz Zagreba. Hvala svima koji daju dio sebe, što nama i te kako puno znači. Nema malenog doprinosa, svaki je velik, dobrodošao i značajan.

Laudato TV i Vi osobno producenti ste cijelog niza dokumentarnih i edukativnih filmova. Što Vas nadahnjuje i čime se vodite kod odabira tema?

- Nadahnjuje me želja da služimo našem hrvatskom narodu i domovini, da promičemo vrijednosti istinitog, lijepoga i dobroga, što je i geslo našega rada. Filmovi koje smo producirali tematski su iz vjerskog, kulturnog i povijesnog područja. U filmovima o stradanju hrvatskog naroda u vrijeme jugokomunizma dokumentirano i uz iskaze svjedoka prikazujemo kako se manipuliralo

Oni stvaraju program LTV-a

našom historiografijom i koliko još rana treba zacijeliti glede žrtve ljudi stradalih na Bleiburgu, Križnome putu i smaknućima u poslijeratnim godinama. To nisu mainstream društveno popularizirane teme. Mi smo barem donekle došli do srdaca obitelji ubijenih i stradalih te pokazali da njihova žrtva nije zaboravljena. Želimo da državne institucije u tom smislu počnu raditi što im je dužnost i obveza, pravni posao sankcioniranja nalogodavaca i izvršitelja najtežih ratnih zločina. Žrtva mnogih neznanih ljudi prošlih desetljeća u zalogu je naše slobode danas. Upravo smo dogovorili tri nova projekta, ali o tom potom.

Među mnogim filmovima u produkciji LTV-a je i film »In odium fidei – Iz mržnje prema vjeri« posvećen pobijenim hercegovačkim franjevcima. Otkud uopće sklonost prema ovoj temi?

- Želja nam je istražiti i široj javnosti prikazati sadržaje koji su tijekom prošlih desetljeća bili potiskivani i zataškavani. Najstrašniji zločini u cijelosti su ignorirani ili se o njima lagalo. Ne zna se što je od toga dvojega gore. Crkva u Hrvata po više od pet stotina ubijenih svećenika, redovnika, redovnica, bogoslova i sjemeništaraca najviše je stradalnička Crkva u Europi u komunizmu. Naša savjest i odgovornost poticala nas je biti glasom tih nedužnih žrtava i patnje naroda, prokazati okrutna

ubojstva bez suđenja, osuditi bacanje tijela i živih ljudi u jame, apelirati kako je moguće da krivci nikada nisu odgovarali za monstruoza zlodjela nad vojnicima i nevinim civilima. Za tolikim posmrtnim ostatcima žrtava još uvijek se traga. Svjedoci smo nemara vlasti za tragediju koja se dogodila hrvatskom narodu posljednjih desetljeća. Zajedničko tim žrtvama je njihova vjernost Bogu, Crkvi i domovini. Nije bila riječ o ratnim djelovanjima, nego o odmazdama i osvetama egzekucijama, koje nisu mimoišle ni hrvatsko svećenstvo koje je uvijek bilo dijelom svoga naroda.

Do kakvih ste zaključaka došli radeći film

»In odium fidei – Iz mržnje prema vjeri«?

- Tema tog 60-minutnog filma u produkciji Laudata je ubojstvo 66 hercegovačkih franjevaca, žrtava komunističko-partizanskih zločina, za vrijeme Drugoga svjetskoga rata i poraća. Od njih 66 zna se za grobove 34. Od toga su 24 pokopana u širokobriješkoj samostanskoj crkvi, za kostima ostalih još se traga. Film pokazuje kontekst toga vremena i pripovijeda o načinu masakra duhov-

no, intelektualno, ljudski vrsnoga naraštaja franjevaca koji taj hercegovački kraj svojom vjerom, poukom i ljubavlju ispunjavaju od 14. st. Kad su komunističko-partizanske snage zauzele područja koja su bila pod vlasti NDH, slijedila je krvava odmazda nad duhovnim pastirima i hrvatskim narodom. Za pokolj je bila zadužena posebna postrojba koja je izravno odgovarala Titu kao vrhovnom

komandant u NOV-a. Ulazili su u sela s hrvatskim katoličkim pukom imajući popise ljudi koji im se nisu željeli priključiti i koje je trebalo likvidirati. Popise su sastavili članovi partijskih ćelija tih mjesta. Kako bi zataškali zločine, egzekutori su

tijela žrtava bacali u jame i škrape diljem BiH. Svjedoci su u strahu od odmazde šutjeli. Svršetkom Drugoga svjetskoga rata ubijanje je preraslo u progone preživjelih. U montiranim sudskim procesima, brojno svećenstvo i redovništvo početkom 50-ih godina prošloga stoljeća završavalo je u jugokomunističkim tamnicama na dugogodišnjim kaznama. Kardinal Alojzije Stepinac robijao je u Lepoglavi, mostarski biskup Petar Čule u Zenici. U filmu se, primjerice, navodi kako je mjesecima najveći samostan franjevaca bio u Kazneno popravnom domu Zenica, kad je tridesetak fratara istodobno izdržavalo kaznu. Muka hrvatskih svećenika i redovnika u nedavnoj prošlosti nije slučajna. To je sustavno provođeno nasilje nad nedužnim ljudima, samo zato što su bili dijelom Katoličke Crkve. Svjedoci iz filma najbolje znaju kako su okrutne likvidacije lažno prikazivane u službenim verzijama. Film donosi niz žalosnih podataka. Npr., don Vide Putica iz Mostar-

Jedna od stvari kojoj daju potreban prostor jest istraživanje događaja iz Drugoga svjetskoga rata i poraća, kao i za čitavo vrijeme jugokomunizma. Žele iznijeti istinu na vidjelo pa ma kakva ona bila. Slično čine i s događajima iz Domovinskoga rata, odnosno iz naše sadašnjosti.

Klub prijatelja LTV-a

sko-duvanjske biskupije najstariji je mučenik Crkve u Hrvata. Imao je 83 godine kad su ga živog ispekli i ubili. U filmu 70-godišnji čovjek svjedoči da su mu partizani majku sasjekli u šest komada. Fra Mariofil Sivrić bio je ostavljen na Širokom Brijegu da partizanima pokaže kako se rukuje hidrocentralom, a onda su ga dva dana poslije troga ubili. Fra Melhior Prlić u Zagvozdu je prva žrtva iz Drugoga svjetskoga rata koja je pomoću DNK analize identificirana 2005. Tu je i svjedok koji kaže da ni danas ne zna čitati naglas, jer tada nije smio govoriti. Strah ga je bilo govoriti glasno da netko ne zna gdje je i što radi. Taj je strah zadobio jer je nazočio ubojstvu fratara. Kada gledate film, divite se tim dušama mučenika. Ekshumacija širokobrijeških franjevaca, naime, počela je 1969. kada je krišom otkopano sklonište gdje su našli dvanaest leševa. Svi su bili zapaljeni i ustrijeljeni metkom u glavu. Samostan na Širokom Brijegu sa svoja 34 ubijena fratra dao je više od polovice tih hercegovačkih žrtava. Što tek reći za mitomanske konstrukcije, objavljene i u »Borbi« 1945. da su hercegovački franjevci u mantijama s puškomitraljescima napadali partizane, te da se njemačka i hrvatska vojska nalazila u samostanu? A ti su ljudi govorili: »Zašto da bježimo, mi nismo nikada nikome zla učinili?!« Zavidljujuća je njihova vjera u humanost kao ono što bi trebalo biti svojstveno čovjeku. Do franjevaca iz Širokog Brijega već je dopirala informacija da će se izvršiti pokolj nad njima, no oni su smatrali da ni za što nisu krivi i nisu bježali iz svog samostana. Nisu se željeli odvojiti od svoga naroda.

Prema Vašim spoznajama, koliko je gledatelja do sada pogledalo taj film?

- Održano je pedesetak javnih projekcija filma u Hrvatskoj, BiH i nekim misijama u Americi i Kanadi. Riječ je o desetinama tisuća ljudi koji

su ga vidjeli. Pretpremijera je bila 11. veljače 2015. u Zagrebu, uz 70. obljetnicu ubojstva hercegovačkih franjevaca. Film smo prikazali i na LTV-u. U veljači putujemo u Švicarsku.

Stječe se dojam da dobar dio hrvatskoga društva i danas nema snage realno sagledati neke tragične događaje i procese iz hrvatske prošlosti, uključujući bleiburšku tragediju i križne putove te ubojstva svećenika i redovnika. Gdje je uzročnik?

- Istina o komunizmu je civilizacijsko i moralno pitanje bez kojeg se demokratsko društvo ne može razvijati. Svjedoci smo da nas i danas guši mentalitet te totalitarističke ideologije. To je mučan i spor proces s puno otpora i zaprijetka jer su podupiratelji tih zločina, njihovi rodbinski sljednici i nasljednici još uvijek živi. Riječ je o želji za zadržavanjem stečenih povlastica i ostajanjem u državnim i društvenim strukturama moći i javnoga odlučivanja. No, još gore od želje za materijalnim čuvanjem svojih pozicija, zastrašuje mentalna indoktrinacija i ideološka zadojenost tolikih ljudi koji pod egidom antifašizma u 21. st. neodgovorno opravdavaju i neosvijesteno žive duh komunističkog totalitarizma koji je nad vlastitim narodom učinio zločine genocidnih razmjera.

Često boravite u inozemstvu. Kako tumačite različita gledišta iseljene i dijela domovinske Hrvatske glede procesa suočavanja s prošlošću?

- Iz Hrvatske je otišao velik dio narodnog korpusa ne samo zbog ekonomskih, nego i zbog političkih

razloga. U domovinskoj Hrvatskoj ostale su strukture i ljudi koji su bili razlogom hrvatskoga iseljavanja. To je glavno polazište za različita gledišta u suočavanju s prošlošću. Jedni nose Hrvatsku u srcu i s ljubavlju, a drugi od Hrvatske uzimaju i žive materijalno osigurano. Iseljenima je stalo da se razlozi, društvena pozadina tolikih odlazaka otkrije, a »domaći« u zemlji nastoje da se činjenice zataškaju. To je »sukob« svjetova. Dok jedni »cementiraju«, drugi žele demontirati povijesne laži; jedni žele zaključati, a drugi otvoriti arhive; jedni bi masovne grobnice i dalje držali zakopanima, a drugi otkopanima. U biti, nalogođavci i egzekutori žive u Hrvatskoj, a obitelji njihovih žrtava u zemljama su svijeta i preko oceana. U domo-

vinskoj Hrvatskoj toliki su zagovarali jugoslaven-ski unitarizam, a želja i djelovanje u prilog slobodnoj Hrvatskoj kažnjavana je tamnicama i progonima. Na žalost, još uvijek živi taj ideološki, mental-

Ne zaboravljaju ni naše iseljeničtvo. Smatraju ga sastavnim dijelom hrvatskoga naroda. Neki u domovini ne misle tako.

ni polaritet hrvatskoga narodnoga tijela, pojačan sad i novim valom ekonomske emigracije. Vrijednost domoljublja omalovažava se i ocrnjuje nacionalističkim kvalifikacijama. To otežava potrebnu katarzu svih dijelova hrvatskoga društva, da se hrvatska državna samobitnost prestane potkopavati i podcjenjivati zabludama, krivotvorinama, provokacijama i podvalama. Pravda na ovoj zemlji kod mnogih nije i ne će biti zadovoljena, pa ipak ne smije se odustati od istine. Praštati trebamo i moramo, ali istinu ne smijemo zaboraviti. Zato je svaki pokušaj u prilog pročišćavanju povijesne istine hvalevrijedan. Narod koji zaboravlja svoju prošlost nema budućnosti. ✍

Dekret pape Urbana VIII.

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vat. sabora izjavljujemo da ne želimo preteći sud Crkve kome se potpuno podvrgavamo. Riječi »mučenik«, »mučeništvo«, »čudesna« i slično imaju u ovom glasilu samo vrijednost ljudskog svjedočenja.

STOPAMA POBIJENIH

glasilo Vicepostulature postupka mučeništva
»fra Leo Petrović i 65 subrača«, K., 1 (18),
Široki Brijeg, 2017., siječanj – lipanj, 2017.

Glavni i odgovorni urednik:
fra Miljenko Stojić, vicepostulator

Lektura i korektura:
Zdenka Leženić

Adresa:
BiH: Kard. Stepinca 14
88220 Široki Brijeg
HR: Humac 1, p. p. 1, 20352 Vid

Veza:
tel.: (039) 700-325
faks: (039) 700-326
e-pošta: mostar@pobijeni.info
internet: www.pobijeni.info

Grafički prijelom i tisak:
FRAM-ZIRAL, Mostar

Glasilo izlazi polugodišnje:
siječanj i srpanj

Stare brojeve, osim ovoga posljednjeg, možete u pdf obliku preuzeti sa stranica portala pobijeni.info u poglavlju Izdavaštvo.

Cijena pojedinog primjerka:
3 KM; 12 KN; 3,75 EUR; 4,25 CHF;
6,50 USD; 6,50 CAD

Godišnja pretplata (s poštarinom):
BiH 7,5 KM; RH 33 KN; EU 7,5 EUR;
CH 8,50 CHF; SAD 13 USD; Canada
13 CAD

Slanje pretplate, dobrovoljnih priloga... (s naznakom za Vicepostulaturu i nakanu):

- a) poštanskom uputnicom
- b) UniCredit Bank d.d. Mostar, poslovna Ljubuški:

žiro-račun (BiH): 3381602276649744
devizni račun (inozemstvo):
IBAN: BA393381604876650839
SWIFT: UNCRBA22

ISSN: 1840-3808

RIJEČ UREDNIKA

fra Miljenko Stojić

Dragi čitatelji!

Što više izranjaju svjedočanstva i dokumenti o ubijenim hercegovačkim franjevcima, to više shvaćamo da su svjesno ostajali na svojim mjestima unatoč izglednoj smrtnoj opasnosti. Drugi, pak, koji su odlučili otići, išli su sa svojim izbjeglim narodom da bi mu bili na usluzi do kraja. Nisu skidali habit ni onda kada su spoznali da zbog njega neminovno gube glavu. Kakvi divni tragovi mučeništva u njihovu životu i radu!

Uljudba u kojoj živimo, na žalost, ne poznaje ovakve stavove ili ovakav govor. Za nju je mučeništvo tragično i nepotrebno gubljenje života, a ne uzvišen primjer njegova istinskoga provođenja. To je zbog toga što današnja uljudba pokušava živjeti bez Boga. Osiromašila je svoj duh, osiromašila je svoj rječnik. Sve je usredotočila na samu sebe, a istodobno je tako krhka.

Dobro je razmišljati o ovim stvarima dok nazočimo svakodnevnom odlasku naših ljudi u inozemstvo. Ne ulazeći u pojedinačne razloge, primjećujemo da je to počesto u skladu s rečenim stavom današnje uljudbe. Zacrtao sam si takav i takav život, ovdje ga ne mogu naći i zbog toga odlazim u potragu za boljim. Što će biti od krajeva koji su me othranili i obdarili me identitetom, baš me briga. Tužno da tužnije ne može biti.

Umjesto dizanja ruku od svega, najbolje bi bilo prionuti obnovi, kako nas samih tako i okoliša oko nas. Poručuje nam to i slika na naslovnici. Jugokomunisti u ratnom skloništu u vrtu samo-

stana na Širokom Brijegu ubiše i zatim zapališe dvanaest, kao dvanaest apostola, hercegovačkih franjevaca. Trebao je to biti kraj, ali nije. Iz njihova pepela, iz smrti drugih hercegovačkih franjevaca, buknuo je novi život. Ljudi su prepoznali da je to onaj put koji treba slijediti pa njihova osobnost ne blijedi do dana današnjega.

Zahvaljujući našim mlađim povjesničarima, u posljednje se vrijeme sve više i više otkriva prava pozadina jugokomunističkog nasrtaja na hercegovačke franjevce te uopće na Crkvu i Božji puk. Nešto od svega toga donosimo i u ovome broju. Zanimljivo je čitati te retke. Zbog svega smo žrtvovali i prostor za prigodne fotografije. Naći će se mjesta za njih kada dostojno istražimo svoju prošlost.

Zaista nema nam druge nego obnoviti sve što nam je prošlost uništila. Vicepostulatura je krenula s obnavljanjem žrtvoslovnih mjesta hercegovačkih franjevaca. Počeli smo s ratnim skloništem. Još sve nije gotovo, ali se mogu nazrijeti obrisi. Želimo da ta mjesta krasi jednostavnost, dostojanstvo i izvornost. Kada jednoga dana Crkva pobijene franjevce službeno proglasi mučenicima, ako Bog da, onda ćemo im tu podizati prikladna mjesta za štovanje na kojima ćemo crpiti njihov nauk. A to je nauk vjere u Boga, vjere u čovjeka, vjere u samoga sebe.

Slijedimo i cijenimo predaje starih. Tako će nam uvijek biti

mir i dobro!

IZ SADRŽAJA

Iz ljetopisa	4	Nagradni natječaj	34
Istraživanja	13	Utamničeni	37
Stratišta	25	Podsjetnik	44
Pobijeni	29	Povijesne okolnosti	53
Glas o znakovima	33	Razgovor	56